

לכבוד

הנדון: עדכון בדבר חובות וטופס הדיווח על תאונה או תקרית לכלי טיס

1. כללי

- א. בסוף יולי 2012 נכנס לתוקפו עדכון 1/12 של הפמ"ת- פנים ארצי.
- ב. במסגרת העדכון עודכן טופס ה"דיווח על תאונה/ תקרית לכלי טיס". הטופס נמצא בפרק ג' בפמ"ת- פנים ארצי.
- ג. עדכון הטופס נועד להתאימו לפרטי דיווח ההכרחיים לטיפול וניתוח המידע הבטיחותי בהמשך הן על ידי רת"א והן על ידי החוקר הראשי.
- ד. בהזדמנות זו מצאנו לנכון גם לרענן את עיקרי חובת הדיווח כפי שעודכנה בחוק הטיס, תשע"א-2011.
- ה. המכתב מתואם עם משרד החוקר הראשי.

2. חובת הדיווח

- א. החובה מפורטת בחוק הטיס בסעיף 106 (דיווח לחוקר הראשי) ובסעיף 138 (דיווח לרת"א).
- ב. ב"אירוע בטיחותי חמור" (תאונה או תקרית חמורה) חלה חובה לדווח טלפונית לחוקר הראשי. החוקר הראשי הוא שמדווח לרת"א.
- ג. בכל שאר התקריות חלה חובה לדווח בכתב, תוך 24 שעות, הן לחוקר הראשי והן לרת"א (שינוי במצב טרם החוק החדש).
- ד. לפירוט נוסף יש לעיין בחוק ובצידו השני של טופס הדיווח החדש.
- ה. יש לוודא עדכון סע"מ ונהלים פנימיים בהתאם.

3. שינויים עיקריים בטופס הדיווח

- א. בתחילת הטופס הורחבה שורת "המידע הכללי" ונוספו בה השדות הבאים:
  - א. סוג האירוע- אווירי או קרקעי.

- ב. מהות האירוע (בנוסף ולא בהכרח זהה ל"סיבה") - תעבורה או טכני וכד'.
- ג. תחום תעופה- מובילים אוויריים או תעופה כללית וכד'.
- הערה: לשדה זה חשיבות רבה מכיוון שבטופס הממוכן אח"כ הוא מנותב לערכים שונים בכל תחום תעופה.
- ד. קטגוריית מטוס- ישראלי או זר וכד'.
- ה. סוג המשימה- נוסעים או מטען וכד'.
- ב. בשורת "נתוני טיסה" נוסף פריט "מרחב אווירי" שמטרתו לציין את המרחב בו אירע האירוע (לדוגמה: חו"ל או J-10 או בקרה צפון) בשונה מ"מיקום" בו מצוינת נקודה ספציפית, בד"כ נקודת דיווח.
- ג. בשורת "מעורבים" נוסף פירוט וכן הועבר לכאן פריט "נפגעים ונזק".
- ד. בשורת "סיבות לאירוע" עודכנו פריטי מידע. במשבצת "HUMAN FACTOR" יש למלא "תפקיד" וגם "פירוט סיבה".
- ה. בצידו השני של הטופס עודכנו כל סעיפי המלל, כולל דרכי תקשורת וטלפונים.
- ו. לתשומת לבכם לעדכונים ידניים שיש לבצע:
בכותרת הטופס במשבצת השמאלית העליונה לפני המספר 03-7604442 יש לרשום "פקס' ", כך גם לפני המספר 039774599 .
במשבצת מתחת למשבצת זו יש לרשום "באירוע חמור – דווח טלפונית לחוקר הראשי 24/7 hr". התיקונים יעודכנו בעדכון הבא.
- ז. יש לוודא החלפת הטפסים בכל ספרות ההפעלה, במבצעים, בתיקי מטוס ואצל עובדי הטיס.

בברכה,

אלון   שלו

מנהל תחום בטיחות טיסה

תפוצה: רשימת תפוצה

הודעה ודיווח על תאונה / תקרית לכלי-טיס

חובת ההודעה בע"פ וחובת הדיווח הכתוב, תוך 24 שעות, מפורטים בגב הטופס
טפסים למילוי ולמשלוח מצויים באתר AIAL.MOT.GOV.IL או CAA.GOV.IL

דיווח בפקס ובדוא"ל לחוקר הראשי ולמוקד רת"א
החוקר הראשי: 03-7604442 razchik@mot.gov.il
מוקד רת"א: 03-9774599 AVIATION_SAFETY@MOT.GOV.IL
דיווח טלפוני לחוקר הראשי
050-6212329 03-9751380/1

פנ"ת פנים ארצי

הוראה ג-02 נספח א'

מדינת ישראל	מדינת התחבורה החוקר הראשי / רת"א	יום לילה	סוג אירוע	אירוע אחר	סוג אירוע	תקרית חמורה / תקרית	תאונה חמורה / תקרית	סיווג האירוע (1)	יום לילה	זמן מקובל	UT C	תאריך האירוע DATE	מדינת האירוע
		☐	סוג אירוע	אחר	סוג אירוע	☐	☐	(1)	☐	20			
מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור	מחזור

פרטי הטיסה FLIGHT DETAILS	FLIGHT	ROUTE	AC REG.	AC TYPE	המפעיל	NO. of PEOPLE
AC 1			4 X -			(2)
AC 2						

צוות CREW	PIC	CAPT	F / O	F / O	PUR	OTHER
AC 1						
AC 2						

נתוני טיסה	מיקום	מרחב האירוע	יחידת פיקוח	AIRCRAFT WEIGHT	ALT	QNE QNH TERAIN	SPEED / MACH
------------	-------	-------------	-------------	-----------------	-----	----------------------	--------------

שלב הטיסה FLIGHT PHASE	שירותי קרקע	גרידה	הסעה למסלול	טיפוס	הנמכה	פינל	ריחוף
	תכנון הטיסה	דחיפה	המראה	שיוט	גישה	הסעה מהמסלול	אחר
	חניה	התנעה	טיפוס ראשוני	המתנה	נחיתה	כיבוי	

נתונים מטאורולוגיים MET	IMC VMC	WIND	VIS	CLOUD	TEMP	QNH
ACTUAL WX			KM		°C	HP
SIGNIFICANT WX (4)						

תנאי מסלול RWY	מסלול בשימוש	RWY STATUS	DRY ICE SLUSH	WET SNOW OTHER	RVR	MODE A/C/S
						CODE

מערובים אחרים OTHER PARTIES INVOLVED (5)	מטוס	פקח	שירותי קרקע	נפגעים ונוק	נוק לכלי הטיס	ללא נוק	נוק כבד	נמחה	מזב	הרוגים	נפגעים	פצועים
	אורחי צבאי זר	אורחי צבאי זר	טכנאי אחר									

תמצית האירוע כולל פרטי נוק ו/או נפגעים (6)	SUMMARY (Description of Event)
המשך תיאור תמצית האירוע מעבר לדף	

פעולות שנקטו והמלצות למניעה	ACTIONS TAKEN AND RECOMMENDATIONS (7)
-----------------------------	---------------------------------------

סיבות לאירוע CAUSE OF EVENT (8)	HUMAN FACTOR תפקיד: PILOT ATC TECHNICIAN CABIN CREW PASSENGER	פירוט הסיבה: ביצועים חריגה מנוהל עבודת צוות ידע	TECHNICAL Maintenance procedure Equipment / sys. failure Other	ENVIROMENTAL Atm Airport Bird strike Gnd equipment	Other Pax behaviour Wx FOD lightning TCAS GPWS Terrain	MANAGEMENT Procedures Manuals Planning Other
---------------------------------	---	---	--	--	--	--

חומרה SEVERITY (9)	Severe High Medium Low Minimal	הערך את חומרת האירוע על-פי הטבלה שמעבר לדף.
--------------------	--------------------------------	---

המזווח (10)	DETAILS	FULL NAME שם מלא	ROLE תפקיד	REPORTED BY	NUMBERS	DATE	SIGNATURE
					TEL EMAIL FAX		

הנחיות למילוי הטופס

מתבסס על חוק הטיס תשע"א - 2011 ותקנות הטיס (חקירת תאונות ותקריות לכלי טיס) התשמ"ד-1984 והנחיות החוקר הראשי

26 יולי 2012

הוראה ג-02 נספח ב'

חובת הדיווח	חובת ההודעה על אירוע בטיחותי, חלה על הטייס-מפקד (ואם נבצר ממנו- על ידי המפעיל), הבקר/פקח או כל מעורב אחר. על אירוע בטיחותי חמור, חובה לדווח מיד בטלפון לחוקר הראשי (בכל שעה משעות היממה). נוסף לדיווח הטלפוני, חובה להעביר דיווח כתוב (פקס או דוא"ל) תוך 24 שעות לחוקר הראשי ולבטיחות טיסה- רת"א.
הגדרות	תאונה - ACCIDENT - אירוע שהתרחש בין עלות אדם למטוס במטרה לטוס בו ועד רדתו מהמטוס, כשאדם נהרג או נפצע קשה או נגרם למטוס נזק חמור. תקרית - INCIDENT - אירוע הקשור בהפעלת המטוס, שאינו תאונה, אך עלול היה לפגוע בבטיחות הטיסה. תקרית חמורה - תקרית בנסיבות המצביעות על-כך שתאונה הייתה קרובה להתרחש (ראה דוגמאות בעמודה השמאלית).
דגשים ופעולות ראשוניות	1. בכל מקרה של התלבטות באשר למילוי הפרטים בטופס זה, יש לפנות לחוקר הראשי או לתחום בטיחות טיסה ברת"א לקבלת ייעוץ והנחיות. 2. באירוע בטיחותי חמור, חל איסור לגשת לכלי הטיס (למעט לצורך הצלת חיים), לשבריו או לראיות. לגעת או לשנות את מצבם, אלא באישור החוקר הראשי. 3. שחרור כלי טיס לאחר אירוע בטיחותי חמור או כשהחוקר הראשי פתח בחקירה- שחרור כלי טיס, שבריו או כל חפץ וראיה אחרת מצורכי חקירה, יהיה אך ורק באישורו המפורש של החוקר הראשי. 4. תוקפה של תעודה רפואית יפוג עם קרות תאונה- על פי תקנה 66 לתקנות הטיס (רשימות לעובדי טיס), התשמ"א-1981, על המעורב בתאונה, להודיע על כך לרופא התעופתי של רת"א ולפעול על פי הנחיותיו.

דוגמאות לתקריות חמורות	
1. כשל/כביבי של מנוע (במטוס חד או דו-מנועי) או של 2 מנועים (במטוס רב-מנועי). 2. כשל במבנה המטוס. 3. כשל מערכת אחת או יותר בכלי הטיס, אשר השפיע בחומרה על תפעולו (הנאים, כני נסע, מערכת ניהול טיסה). 4. כשל של מערכת חיונית, המחוייבת להנחיה או לניווט. 5. אי-קבלת ביצועי מטוס כמתוכנן, בהמראה או בתחילת נסיעה. 6. דליפת גזים/אדים ו/או נוזלים רעילים אשר חייבו נקיטת צעדים של צוות הטיסה. 7. אש, התפוצצות, עשן חריף, נזקי גופים זרים (FOD). 8. איבוד דיהוס המחייב הנמכת חירום. 9. מחסור בדלק או אירוע אחר, המחייב או שחייב שינוי של יעד הנחיתה. 10. יציאה לטיסה עם דלק שאינו מתאים, או שהוא מזהם. 11. כל אירוע חירום שבו נאלץ צוות הטיסה להשתמש בחמצן. 12. הכרות חירום על-ידי צוות, או הודעה שמשמעת ממנה הצורך בקבלת עדיפות בתעבורה. 13. קושי בשליטה או נזק בכלי הטיס כתוצאה מאחד מאלה: תקלה באחת ממערכות המטוס (כולל הבלמים); תופעת מו"א, כניסה למערבולת ממטוס אחר, תפעול מחוץ למעטפת הטיסה המאושרת, רעידות, מערבולות חריפות, הזדקרות, חריגה ממגבלות מטוס, תפעול לקוי של הגאי המטוס. 14. פגיעה או שפשוף המטוס: בכלי טיס אחר, ברכב, בציפור (אם נדרש תיקון), במכשול או בחפץ כלשהו, בהסעה או באוויר (כולל פגיעה בקרקע שלא בעת נחיתה). 15. נחיתה קשה או נחיתה כבדה באופן משמעותי. 16. סיכון הטיסה כתוצאה מאי-שמירת הפרדה תקנית מכלי-טיס אחר, ממטווח, מפני הקרקע או ממכשול אחר וקבלת ההתרעות האלה: TCAS - RA, TCAS - Pull Up, TAWS (GPWS). 17. נחיתה כשכן הנסע מקופל, או התקפלותו על הקרקע. 18. סטייה מחוץ לגבולות מסלול או מנחת, בעת המראה או נחיתה. "הליכה סביב" מתחת לגובה ההחלטה. 19. הנתיירות, המראה, הפסקת המראה, גישה לנחיתה, נחיתה או נסיגון נחיתה - על מסלול סגור, מסלול לא נכון או על מסלול שאינו פנוי. 20. טעות גדולה בניווט. חריגה משמעותית מהנתיב. 21. איבוד כושר התפקוד של איש מצוות תא הטייסים. 22. ליקויי העמסה חמורים: דלק, חומרים מסוכנים, אריזות, קשירה, סימון, נעילה ו/או תזוזה של מטענים, העמסת נוסעים. 23. התנהגות נוסעים חריגה (אלימות/סרבנות וכד').	כל אירוע חמור אחר שנסתייגו מצביעות על כך שתאונה הייתה קרובה להתרחש

טלפונים לדיווח	(1) החוקר הראשי ..... משרד: 03-9751380/1, 050-6212329 בית: 09-7407791 פקס: 09-7407792																		
טלפון או פקס לבירורים	(2) בטיחות טיסה רת"א..... טל. 03-9774617, פקס: 03-9774599																		
הנחיות למילוי הטופס	(3) מלא את הטופס בהתאם לשדות באופן מדויק ומלא. (4) בסעיף נתונים מטאורולוגיים - רשום תופעות מסוג: RAIN, SNOW, ICING, FOG, TURBULENCE, HAIL, STANDING WATER, WINDSHEAR. (5) סעיף SUMMARY - אם הדיווח על BIRDSTRIKE, GPWS או TCAS - העזר בטבלה שלהלן:																		
	<table border="1"> <tr> <td>TCAS / ACAS</td> <td>MINIMUM SEPARATION - VERTICAL / HORIZONTAL TCAS ALERT - RA / TA / NONE WAS TCAS ALERT NECESSARY / USEFUL / NUISANCE OTHER AIRCRAFT TYPE - MARKINGS, COLOR, CALL SIGN, ETC. AVOIDING ACTION TAKEN - REPORTED TO ATC, ON FREQUENCY.</td> </tr> <tr> <td>BIRD-STRIKE</td> <td>TYPE OF BIRDS, SIZE, (L/M/S) NUMBER SEEN 1, 2-10, 11-100, MORE TIME - DAWN, DAY, DUSK, NIGHT</td> </tr> <tr> <td>TAWS</td> <td>TYPE OF WARNING, DURATION, GO AROUND PERFORMED, ALT (ft RA)</td> </tr> </table>	TCAS / ACAS	MINIMUM SEPARATION - VERTICAL / HORIZONTAL TCAS ALERT - RA / TA / NONE WAS TCAS ALERT NECESSARY / USEFUL / NUISANCE OTHER AIRCRAFT TYPE - MARKINGS, COLOR, CALL SIGN, ETC. AVOIDING ACTION TAKEN - REPORTED TO ATC, ON FREQUENCY.	BIRD-STRIKE	TYPE OF BIRDS, SIZE, (L/M/S) NUMBER SEEN 1, 2-10, 11-100, MORE TIME - DAWN, DAY, DUSK, NIGHT	TAWS	TYPE OF WARNING, DURATION, GO AROUND PERFORMED, ALT (ft RA)												
TCAS / ACAS	MINIMUM SEPARATION - VERTICAL / HORIZONTAL TCAS ALERT - RA / TA / NONE WAS TCAS ALERT NECESSARY / USEFUL / NUISANCE OTHER AIRCRAFT TYPE - MARKINGS, COLOR, CALL SIGN, ETC. AVOIDING ACTION TAKEN - REPORTED TO ATC, ON FREQUENCY.																		
BIRD-STRIKE	TYPE OF BIRDS, SIZE, (L/M/S) NUMBER SEEN 1, 2-10, 11-100, MORE TIME - DAWN, DAY, DUSK, NIGHT																		
TAWS	TYPE OF WARNING, DURATION, GO AROUND PERFORMED, ALT (ft RA)																		
	(6) זכור להוריד נתוני DFDR ו/או CVR (אם רלוונטי).																		
	(7) הגורם לאירוע - (CAUSE) - סמן או רשום לפחות גורם אחד לאירוע.																		
	(8) בסעיף חומרת האירוע - השתמש בטבלה שלהלן:																		
	<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">הסתברות להתרחשות</td> <td>HIGH</td> <td>MEDIUM</td> <td>HIGH</td> <td>SEVERE</td> </tr> <tr> <td>MEDIUM</td> <td>LOW</td> <td>MEDIUM</td> <td>HIGH</td> </tr> <tr> <td>LOW</td> <td>MINIMAL</td> <td>LOW</td> <td>MEDIUM</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td colspan="3">פוטנציאל הנזק</td> </tr> </table>	הסתברות להתרחשות	HIGH	MEDIUM	HIGH	SEVERE	MEDIUM	LOW	MEDIUM	HIGH	LOW	MINIMAL	LOW	MEDIUM			פוטנציאל הנזק		
הסתברות להתרחשות	HIGH		MEDIUM	HIGH	SEVERE														
	MEDIUM		LOW	MEDIUM	HIGH														
	LOW	MINIMAL	LOW	MEDIUM															
		פוטנציאל הנזק																	

רשות התעופה האזרחית

המשך תמצית האירוע או הערות נוספות

עדכון 1/12

פמ"ת פנים ארצי